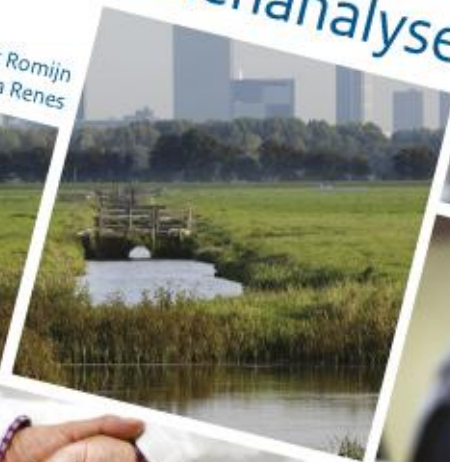

Centraal Planbureau
Planbureau voor de Leefomgeving

ALGEMENE LEIDRAAD VOOR maatschappelijke kosten-batenanalyse

Gerbert Romijn
Gusta Renes

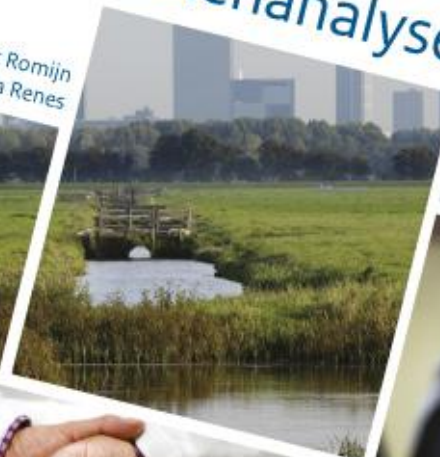

ALGEMENE LEIDRAAD VOOR maatschappelijke kosten-batenanalyse

Gerbert Romijn
Gusta Renes

Inhoud presentatie

- Wat is een MKBA?
- Aanleiding voor nieuwe algemene MKBA Leidraad
- Positie van de Algemene MKBA Leidraad
- What's new?
- Kwaliteitsborging
- Kabinetsbrief bij de leidraad

Wat is een MKBA?

- MKBA biedt een overzicht
 - Van alle effecten van een maatregel
 - Van de risico's en onzekerheden van een maatregel
 - Van de hieruit voortvloeiende voor- en nadelen
- MKBA kwantificeert en monetariseert effecten zoveel mogelijk
- MKBA geeft inzicht in effect op de sociale welvaart
- MKBA hanteert een breed welvaartsbegrip
- MKBA presenteert verdelingseffecten naast saldo van baten en kosten

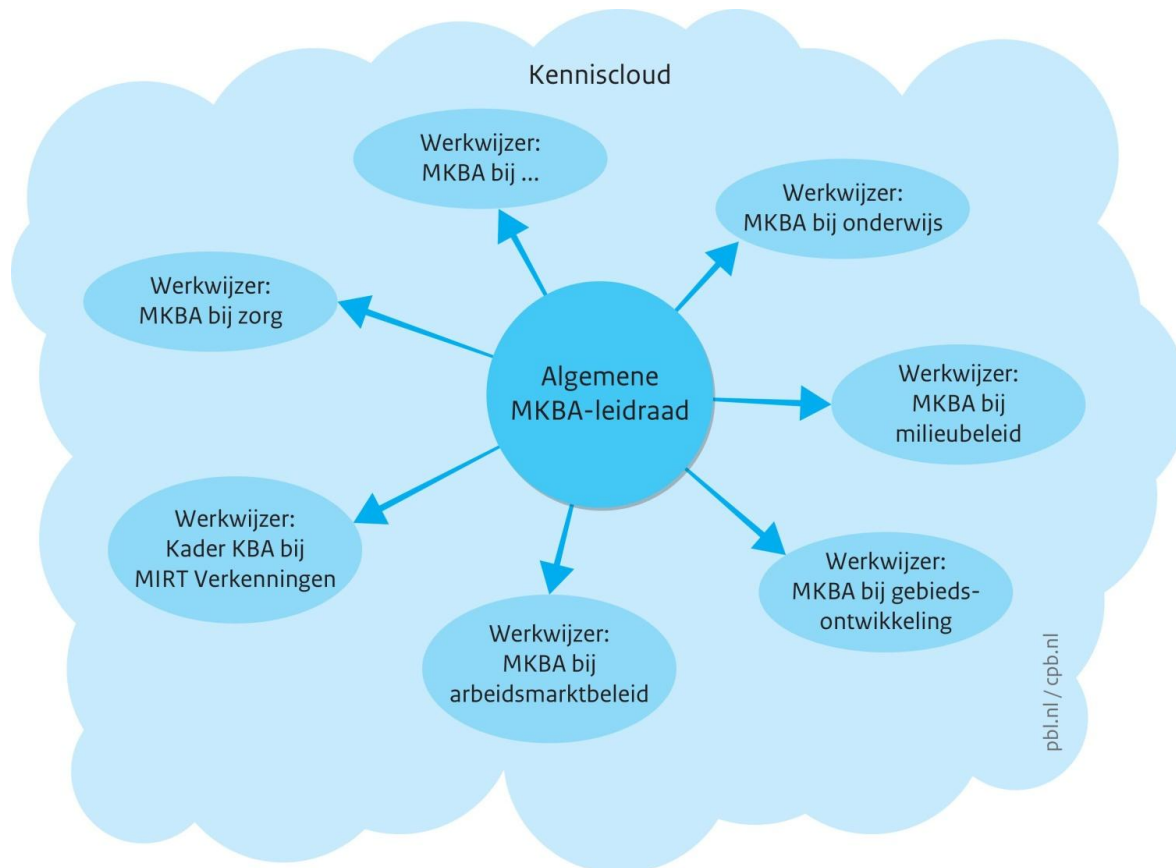

Aanleiding voor een nieuwe Algemene MKBA Leidraad

- Behoefte aan verbreding toepasbaarheid MKBA
 - OEI-leidraad 10 jaar oud: opgesteld voor beoordeling infrastructuurprojecten
 - Toepassing MKBA ook op andere beleidsterreinen
- Behoefte aan bundeling bestaande kennis
 - 10 jaar ontwikkeling en aanvullingen op de OEI-leidraad

Positie van de algemene MKBA leidraad

Bron: CPB/PBL, 2013

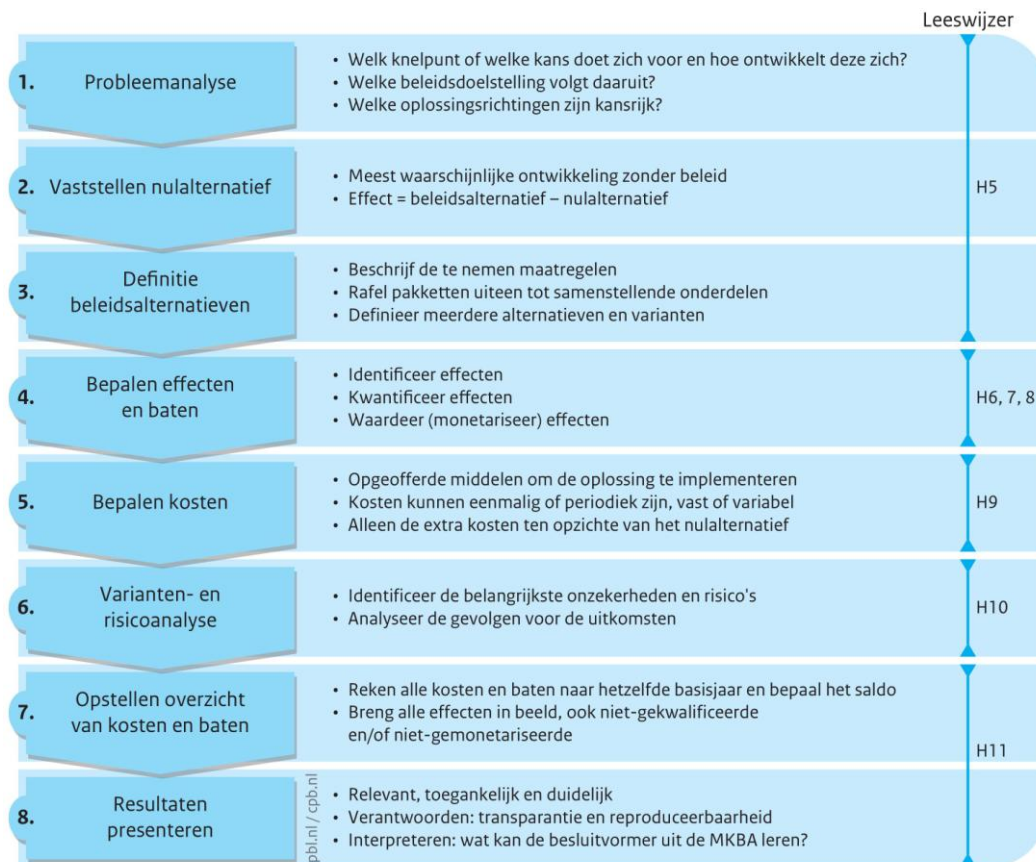

What's new?

- Stappenplan
- Aansluiting op de besluitvorming
- Theoretische basis
- Effectbepaling en waardering
- Vakmanschap

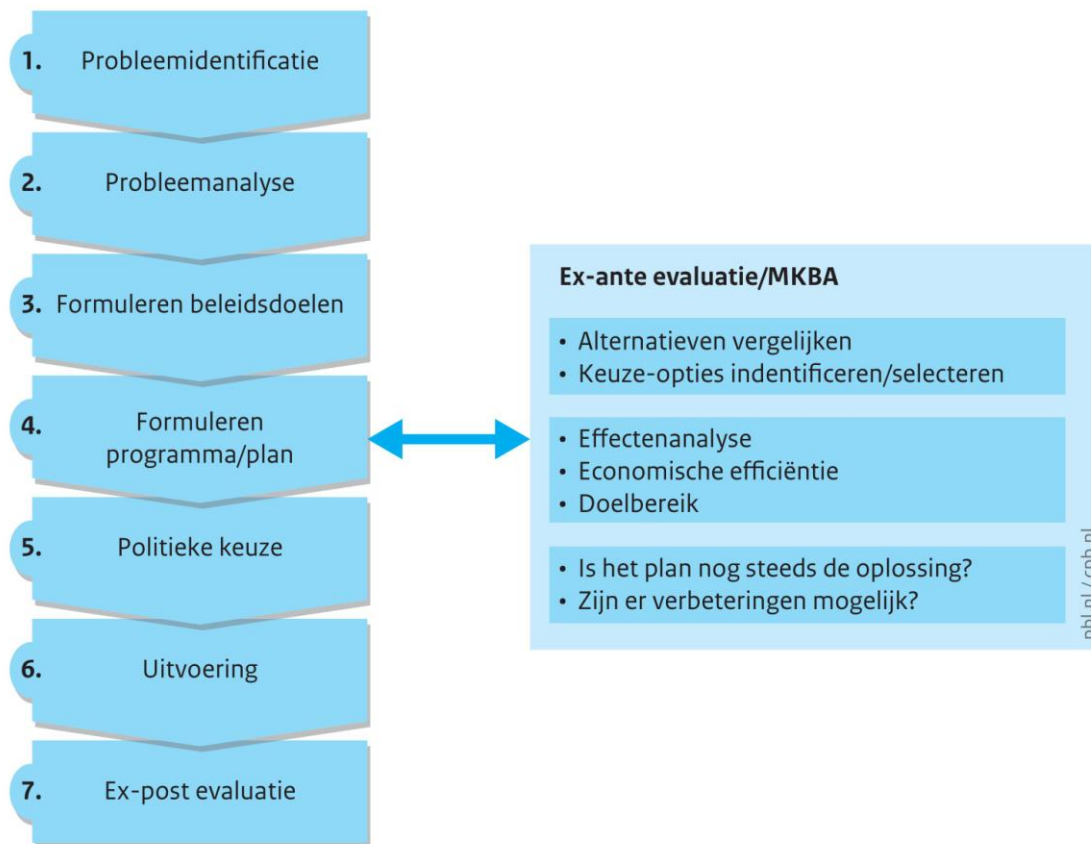
What's new: stappenplan

Bron: CPB/PBL, 2013

What's new: aansluiting op de besluitvorming

Bron: CPB/PBL, 2013

What's new: aansluiting op de besluitvorming

- Inbrengen van MKBA kennis (vroeg) in besluitvormingsproces
- Voorbereiding MKBA
 - Probleemanalyse, nulalternatief, projectalternatief
 - Legitimiteit
- Interpretatie/presentatie
 - Verantwoording
 - Transparantie
 - Helder taalgebruik, gericht op verschillende doelgroepen

What's new: theoretische basis

- Reden: theoretische basis geeft richting en houvast
 - voor opstellen MKBA-werkwijzer
 - voor beleidsterreinen/beleidsmaatregelen waar (nog) geen MKBA-werkwijzer beschikbaar is
- Onderdelen theoretische basis
 - de sociale welvaartsfunctie als aggregatie van welvaart van individuen
 - nadruk op vaststellen alle effecten van een maatregel, geprijsde én ongeprijsde goederen of diensten
 - betalingsbereidheid basis voor waardering

What's new: uitvoering

- Eisen aan projecteffecten
 - De methode moet wetenschappelijk geverifieerd zijn en regelmatig opnieuw gevalideerd worden.
 - De methode moet gericht zijn op het te onderzoeken effect.
 - Naarmate een effect belangrijker is voor de uitkomsten van de MKBA, vraagt het een gedetailleerder onderzoek.
 - Kennisonzekerheden bij het toepassen van een methode moeten worden benoemd en geanalyseerd.

- Waarderen effecten
 - Revealed preference (marktprijs)
 - Stated preference
 - Overdraagbaarheid kengetallen

- Richtlijn voor kostenramingen (hoofdstuk 9)

Kwaliteitsborging

- MKBA-opsteller verantwoordelijk
- Vakmanschap: kennis beleidsterrein en van welvaartstheorie/MKBA
- Keuzes maken: transparant maken en verantwoorden
- Uitleg en interpretatie
- Onafhankelijkheid opdrachtgever en MKBA-opsteller
- Kwaliteitsborgingsmechanismen, bijvoorbeeld second opinions door planbureaus of concullega's

Kabinetsbrief bij de leidraad

- MKBA leidraad is belangrijk voor 'evidence based' beleid
- MKBA is meest volledige ex ante evaluatie instrument
- Leidraad verplicht bij MKBA's voor rijk
- Werkwijzers:
 - Uitwerking leidraad voor beleidsterrein
 - Ministeries nemen initiatief; planbureaus helpen
- Planbureaus houden leidraad up to date